

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Schéma minimálnej pomoci

k poskytnutiu dotácie na podporu rómskej komunity

Schéma č. DM – 05/2025

Bratislava, jún 2025

OBSAH

A) PREAMBULA	3
B) PRÁVNY ZÁKLAD A SÚVISIACE PREDPISY	3
C) CIEĽ POMOCI.....	4
D) POSKYTOVATEĽ POMOCI.....	4
E) PRÍJEMCA POMOCI	4
F) ROZSAH PÔSOBNOSTI.....	6
G) OPRÁVNENÉ PROJEKTY.....	7
H) OPRÁVNENÉ VÝDAVKY.....	10
I) FORMA POMOCI.....	11
J) VÝŠKA POMOCI.....	11
K) PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI	12
L) KUMULÁCIA POMOCI	13
M) MECHANIZMUS POSKYTOVANIA POMOCI	13
N) ROZPOČET	14
O) TRANSPARENTNOSŤ A MONITOROVANIE	14
P) KONTROLA A AUDIT.....	15
Q) PLATNOSŤ A ÚČINNOSŤ SCHÉMY	15
R) PRÍLOHY	16

A) PREAMBULA

1. Predmetom Schémy minimálnej pomoci k poskytnutiu dotácie na podporu rómskej komunity (ďalej len „schéma“) je podpora sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity.
2. Schéma upravuje podmienky a postup pri poskytovaní minimálnej pomoci formou dotácie na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity prostredníctvom zmlúv uzatvorených podľa § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) v nadväznosti na ustanovenia § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 524/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
3. Pomoc podľa tejto schémy bude poskytovaná v súlade s uplatniteľnými ustanoveniami nariadenia Komisie (EÚ) č. 2023/2831 z 13. decembra 2023 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v platnom znení.

B) PRÁVNY ZÁKLAD A SÚVISIACE PREDPISY

Právnym základom pre poskytovanie pomoci podľa tejto schémy sú:

1. článok 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (ďalej len „ZFEÚ“);
2. nariadenie Komisie (EÚ) č. 2023/2831 z 13. decembra 2023 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v platnom znení (ďalej len „nariadenie č. 2023/2831“);
3. príloha I. nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení (ďalej len „definícia MSP“);
4. zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“);
5. zákon č. 524/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 524/2010 Z. z.“);
6. zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“).

Zoznam osobitných predpisov súvisiacich s poskytovaním pomoci podľa tejto schémy:

- zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

C) **CIEL' POMOCI**

Cieľom poskytovania minimálnej pomoci podľa tejto schémy je podpora sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity.

D) **POSKYTOVATEĽ POMOCI**

Poskytovateľom pomoci je Úrad vlády Slovenskej republiky (ďalej aj ako „poskytovateľ“):

Adresa: Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava

webové sídlo: www.vlada.gov.sk

Telefón: **02 / 209 25 111, 02 / 209 25 822**

e-mailová adresa: statnapomoc@vlada.gov.sk

Poskytovateľ pomoci nepoveril iný subjekt vykonávaním tejto schémy.

E) **PRÍJEMCA POMOCI**

1. Príjemcom pomoci (ďalej len „príjemca“) je podnik v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, t. j. subjekt, vykonávajúci hospodársku činnosť, ktorému sa poskytuje pomoc na realizáciu oprávnených projektov podľa tejto schémy bez ohľadu na jeho právne postavenie,¹ spôsob financovania a bez ohľadu na to, či dosahuje zisk. Hospodárskou činnosťou sa pritom rozumie každá činnosť spočívajúca v ponuke tovarov a/alebo služieb² na trhu.
2. V nadväznosti na odsek 1 sa za príjemcu podľa tejto schémy považuje jediný podnik. Jediný podnik na účely tejto schémy zahŕňa všetky subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť, medzi ktorými je aspoň jeden z týchto vzťahov:

¹⁾ Verejná alebo súkromná povaha subjektu vykonávajúceho predmetnú činnosť nemôže mať vplyv na otázku, či tento subjekt má alebo nemá postavenie podniku, rozhodujúce je len to, či vykonáva hospodársku činnosť.

²⁾ Podľa pravidiel EÚ v oblasti štátnej pomoci služby, ktoré možno kvalifikovať ako hospodárske činnosti, predstavujú plnenia, ktoré sa bežne poskytujú za odplatu. Základná vlastnosť odplaty spočíva v skutočnosti, že táto odplata predstavuje hospodárske protiplnenie daného poskytnutia služby.

- a) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov v inom subjekte vykonávajúcim hospodársku činnosť;
- b) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného subjektu vykonávajúceho hospodársku činnosť;
- c) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť má právo dominantným spôsobom ovplyvňovať iný subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť na základe zmluvy, ktorú s daným subjektom vykonávajúcim hospodársku činnosť uzavrel, alebo na základe ustanovenia v zakladajúcom dokumente alebo stanovách spoločnosti;
- d) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť, ktorý je akcionárom alebo spoločníkom iného subjektu vykonávajúceho hospodársku činnosť, má sám na základe zmluvy s inými akcionármi alebo spoločníkmi daného subjektu vykonávajúceho hospodársku činnosť pod kontrolou väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov v danom subjekte vykonávajúcim hospodársku činnosť.

Subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť, medzi ktorými sú typy vzťahov uvedené v písm. a) až d) tohto odseku prostredníctvom jedného alebo viacerých iných subjektov vykonávajúcich hospodársku činnosť, sa takisto považujú za jediný podnik.

- 3. Pomoc podľa tejto schémy je možné poskytnúť podnikom vo všetkých veľkostných kategóriách, t. j. mikro, malým, stredným, ako aj veľkým podnikom. Pre určenie veľkosti podniku je rozhodujúca definícia MSP.³
- 4. Príjemcom podľa tejto schémy nemôže byť podnik, voči ktorému sa nárokuje vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, ktorým bola poskytnutá pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom.⁴
- 5. Oprávnenými príjemcami sú subjekty vybrané z týchto oprávnených žiadateľov v súlade s výzvou na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity na rok 2025:
 - a) obec,
 - b) vyšší územný celok,
 - c) občianske združenie,

³⁾ Definícia MSP je prílohou č. 1 tejto schémy.

⁴⁾ § 7 ods. 6 písm. b) zákona o štátnej pomoci.

- d) nadácia,
 - e) záujmové združenie právnických osôb, ktoré je právnickou osobou,
 - f) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospéšné služby,
 - g) neinvestičný fond so sídlom na území Slovenskej republiky,
 - h) registrovaná cirkev alebo náboženská spoločnosť právnická osoba, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,
 - i) právnická osoba zriadená osobitným zákonom; takejto právnickej osobe nemožno poskytnúť dotáciu na činnosť, na ktorú má podľa osobitného zákona poskytnuté prostriedky z verejného rozpočtu,
 - j) medzinárodná organizácia registrovaná na území Slovenskej republiky,
 - k) fyzická osoba oprávnená na podnikanie s miestom podnikania na území Slovenskej republiky alebo právnická osoba oprávnená na podnikanie so sídlom na území Slovenskej republiky,
 - l) verejná výskumná inštitúcia,
 - m) registrovaný sociálny podnik.
6. Do dňa nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí dotácie (ďalej len „zmluva“), teda do dňa poskytnutia minimálnej pomoci, sa príjemca v tejto schéme označuje ako žiadateľ.

F) **ROZSAH PÔSOBNOSTI**

1. Schéma sa vzťahuje na minimálnu pomoc poskytnutú na realizáciu oprávnených projektov podľa článku G) schémy.
2. Minimálna pomoc podľa tejto schémy je oslobodená od notifikačnej povinnosti podľa článku 108 odsek 3 ZFEÚ za predpokladu, že sú splnené všetky podmienky nariadenia č. 2023/2831 a tejto schémy.
3. Táto schéma sa vzťahuje na minimálnu pomoc poskytnutú podnikom vo všetkých sektورoch hospodárstva okrem:
 - a) pomoci poskytovanej podnikom pôsobiacim v oblasti prvovýroby produktov rybolovu a akvakultúry,
 - b) pomoci poskytovanej podnikom pôsobiacim v oblasti spracovania a marketingu produktov rybolovu a akvakultúry, ak je výška pomoci stanovená na základe ceny alebo množstva kúpených výrobkov alebo výrobkov uvedených na trh,
 - c) pomoci poskytovanej podnikom pôsobiacim v poľnohospodárskej prvovýrobe;

- d) pomoci poskytovanej podnikom pôsobiacim v oblasti spracovania a marketingu poľnohospodárskych výrobkov, a to v jednom z týchto prípadov:
 - i. ak je výška pomoci stanovená na základe ceny alebo množstva takýchto výrobkov kúpených od prvovýrobcov alebo uvedených na trh príslušnými podnikmi,
 - ii. ak je pomoc podmienená tým, že bude čiastočne alebo úplne postúpená prvovýrobcom.

Ak podnik pôsobí v jednom zo sektorov uvedených v odseku 3 písm. a), b), c) alebo d) a zároveň pôsobí v jednom alebo viacerých iných sektورoch alebo vykonáva iné činnosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto schémy, vzťahuje sa táto schéma na minimálnu pomoc poskytovanú v súvislosti s týmito inými sektormi alebo činnosťami za predpokladu, že príjemca zabezpečí (a poskytovateľ overí) pomocou primeraných prostriedkov, ako je napríklad oddelenie činností alebo oddelenie účtov, aby činnosti v sektورoch vylúčených z rozsahu pôsobnosti tejto schémy nevyužívali minimálnu pomoc poskytovanú v súlade s touto schémou.

- 4. Táto schéma sa nevzťahuje na minimálnu pomoc poskytovanú na činnosti súvisiace s vývozom do tretích krajín alebo členských štátov, konkrétnie na pomoc priamo súvisiacu s vyvážanými množstvami, na pomoc na zriadenie a prevádzkovanie distribučnej sústavy alebo na iné bežné výdavky súvisiace s vývoznou činnosťou.
- 5. Pomoc poskytovaná podľa tejto schémy nie je podmienená uprednostňovaním používania domácich výrobkov a služieb pred dovážanými.
- 6. Minimálna pomoc podľa tejto schémy môže byť poskytnutá na projekty realizované na celom území Slovenskej republiky.

G) OPRÁVNENÉ PROJEKTY

Oprávnenými projektmi na poskytnutie minimálnej pomoci podľa tejto schémy sú projekty zamerané na tieto aktivity:

- a) podpora vzniku a činnosti komunitných centier zriadených subjektmi podľa § 3 ods. 1 písm. a) až j) alebo l) až n) zákona č. 524/2010 Z. z., napríklad:
 - podpora zriadenia a prevádzky komunitných centier zriadených subjektmi podľa § 3 ods. 1 písm. a) až j) alebo l) až n);
 - údržba, rekonštrukcia alebo výstavba budov slúžiacich na prevádzku komunitných centier zriadených subjektmi podľa § 3 ods. 1 písm. a) až j) alebo l) až n);
- b) obstaranie obecných bytov na komunitnom participatívnom systéme, napríklad:
 - podpora výstavby nových obecných bytov v jednoduchých bytových domoch určených na bývanie príslušníkov rómskych komunít formou svojpomoci, za podmienky zapojenia príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít (ďalej len „MRK“) do výstavby (formou svojpomoci);

c) zabezpečenie technickej vybavenosti v osídleniach s MRK, oprava a rekonštrukcia obecných bytov, projektová dokumentácia k bytom nižšieho štandardu a výstavba skladov paliva k bytom nižšieho štandardu, napríklad:

- podpora budovania technickej vybavenosti v záujme zlepšenia životných podmienok v osídleniach obyvateľov MRK, napr. výstavba, oprava vodovodov, vodovodných prípojok, miestnych komunikácií, odstavných plôch, garážových stojísk;
- údržba a rekonštrukcia obecných bytov v bytových domoch a v osídleniach MRK;

d) podpora vzdelávania a výchovy vrátane rozvoja finančnej gramotnosti, mediálnej gramotnosti a počítačovej gramotnosti, napríklad:

- podpora vzdelávania a výchovy vrátane rozvoja finančnej gramotnosti, mediálnej gramotnosti a počítačovej gramotnosti obyvateľov MRK;
- podpora osvetovej činnosti zameranej na ochranu zdravia a zdravého životného štýlu obyvateľov MRK;
- zvyšovanie vzdelanostnej úrovne žiakov z MRK formou poskytovania mentorskej a tútorskej podpory a zlepšovania rovnakého prístupu ku kvalitnému inkluzívному vzdelávaniu v hlavnom vzdelávacom prúde;
- podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zlepšenie podmienok obyvateľov MRK pre uplatnenie na trhu práce;

e) podpora zamestnateľnosti, zamestnanosti a umiestňovania na trh práce, napríklad:

- podpora budovania obecných podnikov;
- zakúpenie technológií a technologického vybavenia, najmä na podporu prevádzky alebo činnosti obecných podnikov a obecných sociálnych podnikov;
- aktivity smerujúce k zvyšovaniu rovnakého prístupu ku kvalitnému a dlhodobému zamestnaniu ako základnému nástroju na znižovaniu chudoby a sociálneho vylúčenia;

f) podpora umeleckej tvorby a kultúrnych aktivít, napríklad:

- vytvorenie podmienok na prezentáciu rómskej kultúry a jej prínosov pre spoločnosť, ktoré budú konkretizované vo výzve;
- vytvorenie podmienok na prezentáciu tanečného a hudobného umenia Rómov;

g) podpora športových aktivít, napríklad:

- podpora zapojenia obyvateľov MRK (s osobitným akcentom na mládež a študentov) do športových aktivít (organizácia a realizácia športových podujatí, športová príprava, podpora činnosti športových klubov a pod.);

- podpora budovania infraštruktúry a vybavenosti zariadení pre športové aktivity (napr. ihriská, haly, oddychovo-športové zóny, zariadenie a vybavenie športovísk a pod.);

h) tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľov rómskych komunít, napríklad:

- činnosti súvisiace s tvorbou, ochranou životného prostredia a tým súvisiacou kontrolnou činnosťou (vrátane envirohliadok);

- komplexná deratizácia, dezinfekcia a dezinsekcia priestorov uvedených vo výzve;

- aktivity zabezpečujúce podporu odpadového hospodárstva (budovanie a revitalizácia skládok, triedenie a odvoz odpadu, odstraňovanie nelegálnych skládok, nákup kontajnerov, sanitárnych kontajnerov a pod.);

- aktivity súvisiace so zlepšovaním verejného zdravia, alebo zdravotného stavu obyvateľov MRK prostredníctvom podpory zdravého životného štýlu;

i) podpora tvorby a zverejňovania analytických a hodnotiacich štúdií;

j) podpora odstraňovania havarijných stavov obydlí vzniknutých najmä v dôsledku živelných pohrôm, pôsobenia prírodných živlov alebo požiarov, napríklad:

- opravy, rekonštrukcia a výstavba objektov s cieľom odstraňovania havarijných stavov obydlí vzniknutých najmä v dôsledku živelných pohrôm, pôsobenia prírodných živlov alebo požiarov;

k) podpora zásobovania dodávkami elektrickej energie, tepelnej energie, paliva alebo vody určenej na ľudskú spotrebu v prípadoch ohrozujúcich ľudský život a ľudské zdravie, osobitne v situáciach pôsobenia nepriaznivých vplyvov vonkajšieho životného prostredia alebo nepriaznivých poveternostných vplyvov;

l) podpora vysporiadania vlastníckych vzťahov k obydliam a k pozemkom, na ktorých sa tieto obydlia nachádzajú, alebo na nákup pozemkov obcou určených na výstavbu nových obydlí, napríklad:

- aktivity a procesy smerujúce k vysporiadaniu právnych vzťahov k obydliam a pozemkom pod rómskymi obydliami napríklad:

- odborné poradenstvo, procesy kúpy a vkladov do katastra, procesy nájomov, procesy úpravy nájomných vzťahov a záznamov do katastra, procesy úpravy a zápisov vecných bremien;

- navrhovanie pozemkových úprav;

- odborné poradenstvo a asistencia v procese vysporiadania pozemkov (podpora zabezpečenia všetkých súvisiacich procesov a úkonov);

- informačné, osvetové a mediačné aktivity zamerané na cielovú skupinu;

- kúpa pozemkov, prípadne ich zameranie na výstavbu obecných bytov;

m) podpora pôdohospodárskej výroby⁵, výrobných činností a služieb s cieľom zlepšenia základných funkcií, životných podmienok a sebestačnosti urbanistických sídiel MRK, napríklad:

- aktivity smerujúce k podpore pôdohospodárskej výroby so zapojením príslušníkov MRK s cieľom zabezpečovania produktov rastlinnej alebo živočíšnej výroby pre obyvateľov komunity v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky a Európskej únie, pričom podpora nebude poskytnutá subjektom, ktoré pôsobia v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby ani subjektom, ktoré by vďaka dotácií začali pôsobiť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby;
- podpora výrobných činností so zapojením príslušníkov MRK s cieľom zabezpečenia zásobovania obyvateľov komunít komoditami potrebnými pre zlepšenie životných podmienok komunity v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky a Európskej únie;
- podpora poskytovania služieb so zapojením príslušníkov MRK v daných procesoch v záujme zlepšenia životných podmienok komunity v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky a Európskej únie.

H) OPRÁVNENÉ VÝDAVKY

1. Oprávnenými výdavkami sú výdavky priamo spojené s realizáciou oprávnených projektov na aktivity uvedené v článku G) tejto schémy.
2. Príjemca je povinný použiť dotáciu tak, aby bola zachovaná maximálna hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť poskytnutých verejných prostriedkov. Pri nakladaní s finančnými prostriedkami je povinný postupovať v súlade s osobitným predpisom.⁶⁾ Aj v prípade, že sa na príjemcu vzťahuje výnimka zo zákona o verejnem obstarávaní, je povinný preukázať hospodárnosť použitia finančných prostriedkov.⁷⁾
3. Dotáciu je možné použiť len na úhradu oprávnených výdavkov schválených v zmluve.
4. Dotáciu nemožno poskytnúť ani použiť na
 - a) úhradu záväzkov z predchádzajúcich rozpočtových rokov,
 - b) refundáciu výdavkov uhradených v predchádzajúcich rozpočtových rokoch,
 - c) úhradu výdavkov na správu žiadateľa o poskytnutie dotácie,
 - d) výdavky nezahrnuté do rozpočtu projektu,
 - e) splácanie úverov, pôžičiek a úrokov z priatých úverov a pôžičiek,
 - f) neoprávnené výdavky.

Za neoprávnené výdavky sa považujú výdavky

- a) nezahrnuté do štruktúrovaného rozpočtu, neschválené v zmluve,
- b) ktoré nie sú doložené príslušnými účtovnými dokladmi,
- c) ktoré vzniknú tretím osobám a nie sú uhradené príjemcom,

⁵⁾ Prostredníctvom týchto činností nebude podporená poľnohospodárska prvovýroba, ktorá je z rozsahu tejto schémy vylúčená

⁶⁾ Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnem obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁷⁾ Príručka k verejnemu obstarávaniu pre prijímateľov dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky

- d) ktoré vzniknú mimo doby trvania projektu,
 - e) nevzťahujúce sa na schválený projekt,
 - f) deklarované v súvislosti s inými aktivitami alebo programami, na ktoré príjemca poberá iný grant alebo príspevok zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, Európskej únie alebo medzinárodných organizácií – duplicitné financovanie položiek.
5. Oprávnené výdavky je potrebné doložiť príslušnou dokumentáciu, ktorá je prehľadná, konkrétna a aktuálna.

I) **FORMA POMOCI**

1. Minimálna pomoc podľa tejto schémy sa poskytuje vo forme dotácie na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity prostredníctvom zmlúv uzatvorených podľa § 51 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na ustanovenia § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 524/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
2. Minimálna pomoc podľa tejto schémy je považovaná za transparentnú pomoc v súlade s článkom 4 nariadenia č. 2023/2831.

J) **VÝŠKA POMOCI**

1. Celková výška minimálnej pomoci poskytnutá príjemcovi ako jedinému podniku v priebehu obdobia troch rokov predchádzajúcich dňu poskytnutia minimálnej pomoci spolu s minimálnou pomocou navrhovanou podľa tejto schémy nesmie presiahnuť strop minimálnej pomoci vo výške 300 000 eur⁸.
2. Výška minimálnej pomoci predstavuje súčet jednotlivých hodnôt poskytnutej minimálnej pomoci vo forme podľa tejto schémy.
3. Strop minimálnej pomoci sa uplatňuje bez ohľadu na formu minimálnej pomoci alebo cieľ, ktorý sleduje, ako aj nezávisle od toho, či je minimálna pomoc financovaná úplne alebo čiastočne zo zdrojov EÚ.
4. Ak by sa poskytnutím minimálnej pomoci podľa tejto schémy presiahol strop minimálnej pomoci stanovený touto schémou, na nijakú časť takejto novej minimálnej pomoci sa táto schéma nevzťahuje, a to ani na tú jej časť, ktorá strop pomoci nepresahuje.
5. Na účely stropu minimálnej pomoci podľa odseku 1 sa minimálna pomoc vyjadruje ako hotovostný grant. Všetky použité čísla sú hrubé sumy, to znamená pred zdanením alebo bez zníženia o ďalšie poplatky.
6. V prípade fúzií alebo akvizícií treba zohľadniť všetku minimálnu pomoc poskytnutú predtým ktorémukoľvek z podnikov, ktoré sú účastníkmi fúzie, pri zisťovaní, či

⁸) Napr. v prípade, ak je pomoc poskytnutá 12. februára 2024, za tri roky predchádzajúce dňu poskytnutia pomoci sa považuje obdobie od 12. februára 2021 do 12. februára 2024 (vrátane).

prípadná nová minimálna pomoc poskytnutá novému alebo nadobúdajúcemu podniku presahuje strop podľa odseku č. 1 tohto článku. Minimálna pomoc zákonne poskytnutá pred fúziou alebo akvizíciou zostáva zákonnou.

7. V prípade rozdelenia jedného podniku na dva či viac samostatných podnikov sa minimálna pomoc poskytnutá pred rozdelením priradí tomu podniku, ktorý z nej mal výhody, čo je v zásade ten podnik, ktorý preberá činnosti, na ktoré sa minimálna pomoc využila. Ak takéto priradenie nie je možné, minimálna pomoc sa priradí úmerne na základe účtovnej hodnoty vlastného kapitálu nových podnikov v deň rozdelenia podniku.

K) PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI

1. Minimálna pomoc sa podľa tejto schémy môže poskytnúť, len ak budú splnené všetky podmienky poskytnutia minimálnej pomoci stanovené v tejto schéme a vo výzve.
2. Základné podmienky poskytnutia pomoci sú uvedené vo výzve, ktorá je zverejnená na webovom sídle Úradu vlády Slovenskej republiky.
3. Podrobnej postup pre žiadateľov pri predkladaní žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity (ďalej len „žiadost“), informácie o povinných prílohách, odstraňovaní formálnych nedostatkov žiadostí a ďalších podmienkach a postupoch pre žiadateľov upravuje Záväzná metodika na predkladanie a vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity (ďalej len „záväzná metodika“), ktorá tvorí prílohu výzvy.⁹
4. Vo vzťahu k splneniu podmienok poskytnutia minimálnej pomoci podľa tejto schémy žiadateľ:
 - a) predloží identifikáciu subjektov, ktoré spolu s ním tvoria jediný podnik za účelom overenia stropu pomoci, resp. vyhlásenie, že nepatrí do skupiny podnikov, ktoré tvoria jediný podnik;
 - b) preukáže vo forme vyhlásenia a poskytovateľ overí, že spĺňa podmienky uvedené v článku F) tejto schémy;
 - c) informuje poskytovateľa, či v čase podania žiadosti o minimálnu pomoc podľa tejto schémy nežiada o inú minimálnu pomoc aj od iného poskytovateľa pomoci, v rámci iných schém minimálnej pomoci a zároveň sa zaviaže, že ak by takúto žiadosť predložil v čase posudzovania žiadosti podľa tejto schémy, bude o tejto skutočnosti informovať poskytovateľa;
 - d) uvedie svoj status v rámci príslušnej veľkostnej kategórie podľa definície MSP¹⁰;

⁹Záväzná metodika je zverejnená na: <https://www.romovia.vlada.gov.sk/dotacna-schema/>

¹⁰) Zaradenie do veľkostnej kategórie je možné určiť napr. pomocou Vzoru modelového vyhlásenia – Informácií potrebných na kvalifikovanie sa ako MSP, ktorý je súčasťou dokumentu Európskej komisie „Príručka pre používateľov k definícii MSP“, ktorý je dostupný na webovom sídle Európskej komisie:

- e) vyhlási, že sa voči nemu neuplatňuje vrátenie štátnej pomoci na základe rozhodnutia Európskej komisie, v ktorom bola táto štátна pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom (ak žiadateľ patrí do skupiny podnikov, ktoré s ním tvoria jediný podnik, predloží toto vyhlásenie za všetkých členov skupiny podnikov).
- 5. Poskytovateľ poskytne minimálnu pomoc podľa tejto schémy až potom, ako si, v súlade s § 13 odsek 3 zákona o štátnej pomoci, pred poskytnutím minimálnej pomoci v centrálnom registri (ďalej len „IS SEMP“) overí, či poskytnutím minimálnej pomoci podľa tejto schémy nedôjde k prekročeniu stropu minimálnej pomoci podľa článku J) tejto schémy. Poskytovateľ tiež overí, že sa dodržiavajú pravidlá kumulácie minimálnej pomoci podľa článku L) tejto schémy, ako aj všetky ostatné podmienky poskytnutia pomoci uvedené v tejto schéme.
- 6. Na poskytnutie minimálnej pomoci podľa tejto schémy nie je právny nárok.

L) KUMULÁCIA POMOCI

- 1. Minimálna pomoc sa podľa tejto schémy môže poskytnúť, ak je preukázané, že táto minimálna pomoc spolu s doteraz poskytnutou minimálnou pomocou neprekročí strop minimálnej pomoci stanovený v článku J) tejto schémy.
- 2. Kumulácia minimálnej pomoci je vždy viazaná na konkrétnego príjemcu so zohľadnením jediného podniku podľa článku E) tejto schémy.
- 3. Minimálna pomoc poskytnutá podľa tejto schémy sa môže kumulovať s minimálnou pomocou poskytnutou v súlade:
 - a) s nariadením Komisie (EÚ) 2023/2832¹¹,
 - b) s inými predpismi o minimálnej pomoci do výšky stropu stanoveného v článku J) tejto schémy.
- 4. Minimálna pomoc poskytnutá podľa tejto schémy sa nekumuluje so štátou pomocou vo vzťahu k rovnakým oprávneným výdavkom, ak by takáto kumulácia presahovala najvyššiu príslušnú intenzitu pomoci alebo výšku pomoci stanovenú v závislosti od osobitných okolností jednotlivých prípadov v nariadení o skupinovej výnimke alebo rozhodnutí prijatom Komisiou. Minimálna pomoc, ktorá sa neposkytuje na konkrétné oprávnené výdavky, ani sa k nim nedá priradiť, sa môže kumulovať s inou štátou pomocou poskytnutou na základe nariadenia o skupinovej výnimke alebo rozhodnutia prijatého Komisiou.

M) MECHANIZMUS POSKYTOVANIA POMOCI

- 1. Podrobnejší mechanizmus poskytovania pomoci upravuje výzva a záväzná metodika.
- 2. Poskytovateľ zverejní výzvu na webovom sídle Úradu vlády Slovenskej republiky v časti Úradu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity.

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/15582/attachments/1/translations>.

¹¹) Nariadenie Komisie (EÚ) 2023/2832 z 13. decembra 2023 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de *minimis* v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

Žiadateľ vypracuje a predloží žiadosť v súlade s pokynmi uvedenými vo výzve a v tejto schéme.

3. Všetky dokumenty, ktoré je potrebné predložiť pred uzavorením zmluvy s úspešným žiadateľom, v závislosti od právnej formy žiadateľa, alebo účelu, na ktorý sa dotácia poskytuje, sú podrobne uvedené v záväznej metodike alebo na webovom sídle Úradu vlády Slovenskej republiky v časti Úradu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity.
4. Úrad vlády Slovenskej republiky pred uzavorením zmluvy vyzve žiadateľa na predloženie chýbajúcich dokumentov a informácií potrebných na uzavorenie zmluvy v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.
5. V prípade, že žiadateľ, ktorého žiadosť bola odporučená na ďalší schvaľovací proces, splní všetky zákonom stanovené podmienky, podmienky v schéme, vo výzve a v záväznych dokumentoch viažúcich sa na schválenie dotácie, poskytovateľ s ním uzatvorí zmluvu.
6. Príjemca dotácie použije poskytnuté finančné prostriedky za podmienok ustanovených v zmluve. Príjemca dotácie vyúčtuje dotáciu spôsobom ustanoveným v zmluve a záväznej metodike.
7. Pomoc podľa tejto schémy sa považuje za poskytnutú v deň nadobudnutia účinnosti zmluvy. Zmluva nadobúda účinnosť v súlade s § 47a Občianskeho zákonníka dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia v Centrálnom registri zmlúv.
8. Za deň poskytnutia minimálnej pomoci¹² sa považuje deň nasledujúci po dni zverejnenia zmluvy v Centrálnom registri zmlúv.

N) ROZPOČET

1. Odhadovaný rozpočet tejto schémy je 550 000,- eur.
2. Predpokladaný ročný rozpočet je 550 000,- eur.

O) TRANSPARENTNOSŤ A MONITOROVANIE

1. Pre zabezpečenie transparentnosti je schéma verejne dostupná a zverejnená na webovom sídle poskytovateľa v zmysle článku D) tejto schémy. Poskytovateľ zabezpečí zverejnenie úplného znenia schémy na webovom sídle www.vlada.gov.sk do 10 kalendárnych dní odo dňa nadobudnutia platnosti a účinnosti schémy vrátane jej prípadných zmien (schémy v znení dodatku), znenie schémy vrátane jej zmien a doplnení zostane verejne dostupné minimálne do konca platnosti a účinnosti schémy.

¹²⁾ § 5 odsek 1 zákona o štátnej pomoci, čl. 3 odsek 3 nariadenia č. 2023/2831.

2. Poskytovateľ uchováva záznamy o registrovaných informáciách o minimálnej pomoci počas 10 rokov odo dňa poskytnutia minimálnej pomoci.
3. Podľa § 13 odsek 1 a 2 zákona o štátnej pomoci zaznamenáva poskytovateľ do IS SEMP údaje o poskytnutej minimálnej pomoci a údaje o príjemcovi prostredníctvom elektronického formulára, a to v lehote do piatich pracovných dní odo dňa poskytnutia minimálnej pomoci.
4. Za účelom zabezpečenia povinností vyplývajúcich z § 13 odsek 1 a 2 zákona o štátnej pomoci, zaznamená poskytovateľ schému do IS SEMP.

P) KONTROLA A AUDIT

1. Vykonávanie finančnej kontroly a auditu minimálnej pomoci vychádza z právneho poriadku Slovenskej republiky (zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).
2. Subjektami zapojenými do kontroly a auditu sú:
 - a) Protimonopolný úrad SR,
 - b) Najvyšší kontrolný úrad,
 - c) Úrad vládneho auditu,
 - d) útvar kontroly poskytovateľa,
 - e) osoby prizvané orgánmi/osobami uvedenými v písm. a) až d) v súlade s príslušnými právnymi predpismi Slovenskej republiky.
3. Pri kontrole poskytnutej minimálnej pomoci podľa tejto schémy je príjemca povinný preukázať poskytovateľovi použitie prostriedkov minimálnej pomoci a oprávnenosť vynaložených výdavkov a umožniť poskytovateľovi vykonanie kontroly použitia prostriedkov minimálnej pomoci, oprávnenosti vynaložených výdavkov, dodržania podmienok poskytnutia minimálnej pomoci.
4. Protimonopolný úrad SR ako koordinátor pomoci je podľa § 14 odsek 2 zákona o štátnej pomoci oprávnený vykonať u poskytovateľa kontrolu poskytnutia minimálnej pomoci poskytovanej podľa schémy minimálnej pomoci. Na tento účel je koordinátor pomoci oprávnený overiť si potrebné skutočnosti aj u príjemcu. Príjemca je povinný umožniť koordinátorovi pomoci vykonať takúto kontrolu.
5. Ak Protimonopolný úrad SR ako koordinátor pomoci v priebehu vykonávania kontroly podľa § 14 odsek 2 zákona o štátnej pomoci zistí, že minimálna pomoc sa poskytuje v rozpore s osobitnými predpismi pre minimálnu pomoc alebo zákonom o štátnej pomoci, označí túto skutočnosť bezodkladne poskytovateľovi, ktorý je povinný okamžite pozastaviť ďalšie poskytovanie minimálnej pomoci a o tejto skutočnosti je povinný bezodkladne informovať koordinátora pomoci.

Q) PLATNOSŤ A ÚČINNOSŤ SCHÉMY

1. Schéma nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej uverejnenia v Obchodnom vestníku. Zverejnenie schémy v Obchodnom vestníku zabezpečí poskytovateľ.
2. Zmeny v schéme je možné vykonať formou písomných dodatkov k schéme. Platnosť a účinnosť každého dodatku nastáva dňom uverejnenia schémy v znení dodatku v Obchodnom vestníku.
3. Platnosť a účinnosť schémy skončí 31. 12. 2025.

R) **PRÍLOHA**

Neoddeliteľnou súčasťou tejto schémy je jedna príloha - definícia MSP.

Príloha č. 1

PRÍLOHA I nariadenia o skupinových výnimkách

Vymedzenie pojmov týkajúcich sa MSP

Článok 1 Podnik

Za podnik sa považuje každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu. Sem patria najmä samostatne zárobkovo činné osoby a rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnické alebo iné činnosti, a partnerstvá alebo združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.

Článok 2 Počet pracovníkov a finančné limity určujúce kategórie podnikov

1. Kategóriu MSP tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 mil. EUR a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 mil. EUR.
2. V rámci kategórie MSP sa malý podnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 10 mil. EUR.
3. V rámci kategórie MSP sa mikropodnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 2 mil. EUR.

Článok 3 Typy podnikov, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm

1. „Samostatný podnik“ je každý podnik, ktorý nie je zatriedený ako partnerský podnik v zmysle odseku 2 alebo ako prepojený podnik v zmysle odseku 3.
2. „Partnerské podniky“ sú všetky podniky, ktoré nie sú zatriedené ako prepojené podniky v zmysle odseku 3 a medzi ktorými je takýto vzťah: podnik (vyšie postavený podnik) vlastní, buď samostatne alebo spoločne s jedným alebo viacerými prepojenými podnikmi v zmysle odseku 3, 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv iného podniku (nižšie postavený podnik).

Podnik sa však môže klasifikovať ako samostatný, teda ako podnik, ktorý nemá žiadne partnerské podniky, aj keď nižšie uvedení investori tento limit 25 % dosiahnu alebo prekročia, za predpokladu, že tito investori nie sú prepojení v zmysle odseku 3 individuálne alebo spoločne s príslušným podnikom:

- a) verejné investičné spoločnosti, spoločnosti investujúce do rizikového kapitálu, fyzické osoby alebo skupiny fyzických osôb pravidelne vykonávajúce rizikové investičné aktivity, ktoré investujú vlastný kapitál do nekótovaných podnikov (podnikateľskí anjeli), za predpokladu, že celkové investície týchto podnikateľských anjelov v rovnakom podniku sú nižšie ako 1 250 000 EUR;
- b) univerzity alebo neziskové výskumné strediská;
- c) inštitucionálni investori vrátane regionálnych rozvojových fondov;
- d) orgány miestnej samosprávy s ročným rozpočtom nižším ako 10 mil. EUR a s menej ako 5 000 obyvateľmi.

3. „Prepojené podniky“ sú podniky, medzi ktorými je niektorý z týchto vzájomných vzťahov:

- a) podnik má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v inom podniku;
- b) podnik má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného podniku;
- c) podnik má právo dominantne pôsobiť na iný podnik na základe zmluvy uzavorenej s týmto podnikom alebo na základe ustanovenia v jeho spoločenskej zmluve alebo stanovách;
- d) podnik, ktorý je akcionárom alebo členom iného podniku, sám kontrolouje na základe zmluvy s inými akcionármi tohto podniku alebo členmi tohto podniku väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v tomto podniku.

Vychádza sa z predpokladu, že dominantný vplyv neexistuje, ak sa investori uvedení v odseku 2 druhom pododseku nezapojia priamo alebo nepriamo do riadenia príslušného podniku – bez toho, aby boli dotknuté ich práva ako akcionárov.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom zo vzťahov uvedených v prvom pododseku prostredníctvom jedného alebo viacerých iných podnikov alebo prostredníctvom niektorého z investorov uvedených v odseku 2, sa tiež považujú za prepojené.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom z týchto vzťahov prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne, sa tiež považujú za prepojené podniky, ak svoju činnosť alebo časť svojej činnosti vykonávajú na rovnakom relevantnom trhu alebo na príľahlých trhoch.

Za „priľahlý trh“ sa považuje trh pre výrobok alebo službu, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššej alebo nižšej pozícii vo vzťahu k relevantnému trhu.

4. Okrem prípadov uvedených v odseku 2 druhom pododseku sa podnik nemôže považovať za MSP, ak 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo kontrolovaných spoločne alebo individuálne jedným alebo viacerými verejnými orgánmi.
5. Podniky môžu poskytnúť vyhlásenie o postavení ako samostatný podnik, partnerský podnik alebo prepojený podnik vrátane údajov týkajúcich sa limitov stanovených v článku 2. Vyhlásenie sa môže poskytnúť aj vtedy, keď je imanie rozptýlené tak, že nie je možné presne určiť, kto je jeho držiteľom; v takomto prípade podnik môže poskytnúť vyhlásenie v dobrej viere, že môže odôvodnene predpokladať, že jeden podnik v ňom nevlastní alebo spoločne navzájom prepojené podniky v ňom nevlastnia 25 % alebo viac. Takéto vyhlásenia sa poskytnú bez toho, aby boli dotknuté kontroly alebo vyšetrovania stanovené podľa vnútrostátnych pravidiel alebo pravidiel Únie.

Článok 4

Údaje používané pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm a referenčné obdobie

1. Údajmi používanými pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm sú údaje týkajúce sa posledného schváleného účtovného obdobia a vypočítané na ročnom základe. Zohľadňujú sa odo dňa účtovnej závierky. Výška zvoleného obratu sa vypočíta bez dane z pridanej hodnoty (DPH) a iných nepriamych daní. Ak podnik v deň účtovnej závierky zistí, že na ročnom základe prekročil počet pracovníkov alebo finančné limity stanovené v článku 2, alebo klesol pod tento počet pracovníkov a finančné limity, nebude to mať za následok stratu alebo nadobudnutie statusu stredného alebo malého podniku alebo mikropodniku, pokiaľ sa tieto limity neprekročili v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach.
2. V prípade novozaložených podnikov, ktorých účtovné uzávierky ešte neboli schválené, sa uplatnia údaje získané čestným odhadom vykonaným v priebehu finančného roku.

Článok 5 **Počet pracovníkov**

Počet pracovníkov zodpovedá počtu ročných pracovných jednotiek (RPJ), t. j. počtu osôb, ktoré v príslušnom podniku alebo v jeho mene pracovali na plný úvazok počas celého posudzovaného referenčného roku. Práca osôb, ktoré nepracovali celý rok, práca osôb, ktoré pracovali na kratší pracovný čas bez ohľadu na jeho trvanie, a práca sezónnych pracovníkov sa započítava ako podiely RPJ. Pracovníkmi sú:

- a) zamestnanci;
- b) osoby pracujúce pre podnik v podriadenom postavení, ktoré sa podľa vnútrostátnych právnych predpisov považujú za zamestnancov;
- c) vlastníci - manažéri;
- d) partneri vykonávajúci pravidelnú činnosť v podniku, ktorí majú finančný prospech z podniku.

Učni alebo študenti, ktorí sa zúčastňujú na odbornom vzdelávaní na základe učňovskej zmluvy alebo zmluvy o odbornom výcviku, sa nepovažujú za pracovníkov. Doba trvania materskej alebo rodičovskej dovolenky sa nezapočítava.

Článok 6, **Vyhodovenie údajov o podniku**

1. V prípade samostatného podniku sa údaje vrátane počtu pracovníkov určujú výlučne na základe účtovnej závierky tohto podniku.
2. Údaje o podniku, ktorý má partnerské podniky alebo prepojené podniky, vrátane údajov o počte pracovníkov sa určia na základe účtovnej závierky a iných údajov o podniku alebo, ak je k dispozícii, podľa konsolidovanej účtovnej závierky podniku alebo konsolidovanej účtovnej závierky, do ktorej bol podnik zahrnutý prostredníctvom konsolidácie.

K údajom uvedeným v prvom pododseku sa pripočítajú údaje každého partnerského podniku príslušného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu. Výsledok je úmerný percentuálnemu podielu imania alebo hlasovacích práv (podľa toho, ktorá z hodnôt je vyššia). V prípade krízových podielov sa použije vyšší z týchto percentuálnych podielov.

K údajom uvedeným v prvom a druhom pododseku sa pripočíta 100 % údajov každého podniku, ktorý je priamo alebo nepriamo prepojený s príslušným podnikom, ak už tieto údaje neboli zahrnuté prostredníctvom konsolidácie do účtovnej závierky.

3. Na účely uplatnenia odseku 2 sa údaje partnerských podnikov príslušného podniku odvodzujú z ich účtovných závierok a ostatných údajov – konsolidovaných, ak existujú. K týmto údajom sa pripočíta 100 % údajov podnikov, ktoré sú prepojené s týmito partnerskými podnikmi, pokial' ich účtovné údaje už nie sú zahrnuté prostredníctvom konsolidácie.

Na účely uplatnenia toho istého odseku 2 sa údaje podnikov, ktoré sú prepojené s príslušným podnikom, odvodzujú z ich účtovných závierok a ostatných údajov – konsolidovaných, ak existujú.

K týmto údajom sa pomerne pripočítajú údaje každého prípadného partnerského podniku tohto prepojeného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu, pokial' už tieto údaje neboli zahrnuté do konsolidovanej účtovnej závierky v podiele zodpovedajúcim prinajmenšom percentuálnemu podielu určenému v odseku 2 druhom pododseku.

Ak sa v konsolidovanej účtovnej závierke neuvádzajú za daný podnik údaje o pracovníkoch, čísla týkajúce sa pracovníkov sa vypočítajú úmerne na základe súhrnu údajov z jeho partnerských podnikov a pripočítaním údajov z podnikov, s ktorými je príslušný podnik prepojený.